

ע"פ 4389/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
ע"פ 4389/19

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת מיום
20.6.2019 בת"פ 16903-02-18 אשר ניתן על ידי
כבוד השופט ח' סבאג

בשם המערער: עו"ד א. מני

בשם המשיבה: עו"ד נורית הרצמן

פסק-דין

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט ח' סבאג) מיום 20.6.2019 בת"פ 16903-02-18
שלא לפסול עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. נגד המערער הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של נשיאת והובלת נשק, נשיאה והובלת תחמושת, שיבוש מהלכי משפט ומעשי פזיזות ורשלנות. במהלך ישיבת הוכחות שהתקיימה בתיק ביום 5.6.2019 שאל בית המשפט את באת-כוח המשיבה האם פסק הדין של בית המשפט העליון שעניינו בנאשם בעל שם זהה לשמו של המערער העוסק בעבירות נשק, ניתן בעניינו של המערער (להלן: פסק הדין הקודם) ובאת-כוח המשיבה אישרה כי אכן מדובר באותו הנאשם. כעולה מפרוטוקול הדין בשלב זה ציין סנגורו של המערער כי "בנוסף אבקש לציין כי לשאלת בית המשפט אם הנאשם כאן הוא אותו נאשם אשר עניינו נדון במסגרת תיק אחר בבית משפט העליון והתובעת אישרה כי אכן הם פני הדברים. לאור האמור הנאשם מבקש לשמור על זכויותיו להגשת בקשה מתאימה בעניין זה". מספר ימים מאוחר יותר

עמוד 1

הגיש המערער בקשה לפסילת המותב. לדבריו, בשאלתו, התייחס בית המשפט גם לכך שבפסק דינו של בית המשפט העליון הוכפל עונשו של המערער אף שהדברים לא נרשמו בפרוטוקול. עוד נטען כי פסק הדין הקודם התייחס לעברו הפלילי של המערער ובנסיבות אלו יש כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים. המשיבה טענה בתגובתה כי במהלך הדיון לא פירט המותב דבר וחצי דבר לגבי פסק הדין הקודם ולא התבטא בעניין הרשעה קודמת. לדברי המשיבה המקרה דנן אינו בא בגדר אותם מקרים "קיצוניים ונדירים" שבהם הושפעה דעתו של בית המשפט בצורה שלא יוכל יותר לנהל את ההליך שבפניו באופן הוגן וראוי.

2. בית המשפט דחה, כאמור, את הבקשה בצינו כי "הדברים שיוחסו לבית המשפט [...] בעניין 'הכפלת' עונשו של הנאשם אינם זכורים לבית המשפט, כלל ועיקר [...] די אם נפנה לדברי ב"כ הנאשם, כפי שהוא מפיו בפרוטוקול] כך במקור] [...] בהם אין כל זכר לדברים אלו". לגופם של דברים, ציין בית המשפט כי הבקשה אינה מעלה כל נימוק המצדיק את פסלות המותב וכי התבטאות בית המשפט, אגב אורחה, לא יוצרת "חשש ממשי למשוא פנים". עוד צוין כי בית המשפט נחשף לפסק הדין במהלך עבודתו ואין בכך משום חשיפה ל"מסה קריטית" של מידע בלתי קביל. ומכל מקום הודגש כי המותב אינו זוכר את עברו של המערער ובעיקר האם עברו מתואר באותו פסק דין.

3. מכאן הערער שבו שב המערער על טענותיו בפני בית המשפט קמא. לדבריו, בקריאת פסק הדין הקודם נחשף בית המשפט ל"מסה קריטית" של מידע לא קביל וזאת במיוחד לאור העובדה שזכר את פסק הדין ומצא לנכון לברר סוגיה זו עם באי כוח הצדדים באופן שאינו מותיר ספק כי הדברים נחרטו בזכרונו. עוד נטען כי פסק הדין הקודם התייחס בצורה מפורטת לעבירות שבהן הורשע המערער וגם לעברו הפלילי ומידע זה יש בו כדי להצדיק את פסילת המותב.

המשיבה מצידה סומכת ידיה על החלטת בית המשפט קמא. לדבריה, עצם חשיפתו של בית המשפט להרשעות קודמות של נאשם אינה פוסלת אותו מלשבת בדין ובנסיבות המקרה דנן החשיפה למידע אינה מקימה חשש ממשי למשוא פנים. לגישתה בית המשפט נחשף למידע באקראי, במהלך עבודתו, והמותב נהג ביושר בכך שהביא זאת לידיעת הצדדים. עוד ציינה המשיבה כי במהלך הדיון בפני בית המשפט קמא, לא התייחס המותב כלל לעונש שהוטל בעניינו של המערער בפסק הדין הקודם ובוודאי לא ל"הכפלתו", כנטען על ידי המערער.

4. דין הערער להידחות.

שאלת פסלות שופט בעקבות היחשפותו לעברו הפלילי של נאשם היא שאלה סבוכה, אך כבר נקבע כי עצם החשיפה להרשעות קודמות אינה מקימה עילת פסלות ויש לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו ולבדוק האם המידע הבלתי קביל שאליו נחשף המותב מקים חשש ממשי למשוא פנים (ע"פ 4985/10 קסטרוני' מדינת ישראל, פסקה 5 (11.7.2010); יגאלמרזלדיני פסלות שופט 303 (2006); ע"פ 10089/05 אביעד' מדינת ישראל, פסקה 3 (27.11.2005)). המקרה שבפנינו הוא מקרה גבולי. התסריט לפיו שופט מתכוון לדיון ובתוך כך מחפש פסיקה עדכנית הנוגעת לעבירות הרלוונטיות לעניין שבו הוא עומד לדון, הוא תסריט שגרתי של עבודה שיפוטית. במקרה שלפנינו נתקל המותב עקב כך בפסק דין שהנאשם בו זהה בשמו לנאשם שבפניו. הוא ראה להביא עובדה זו לידיעת הצדדים ולברר האם מדובר באותו האדם. מפרוטוקול הדיון עולה כי פרט לכך לא היתה מצד השופט כל התייחסות לפרטיו של פסק הדין הקודם או לענישה שהוטלה בו. ככל שלטענת המערער אין הפרוטוקול משקף בהקשר זה את שנאמר בדיון, היה עליו לעתור לתיקונו וכזאת לא עשה (ע"פ 1609/19 שוראקיני' מדינת ישראל, פסקה 4 (6.3.2019)).

5. אכן, ראוי להימנע ככל הניתן מחשיפת המותב טרם הכרעת הדין לעברו הפלילי של הנאשם שבפניו, אך האם בנסיבות המסוימות שתוארו לעיל יש הצדקה לפסילת המותב בשל כך שנחשף לפסק הדין הקודם? התלבטתי בשאלה זו לא מעט אך בסופו של דבר הגעתי לכלל מסקנה כי בנסיבות המקרה שלפנינו הכף נוטה לדחיית הערעור משלא קם חשש ממשי למשוא פנים המצדיק את פסילת המותב. בהחלטתו ציין בית המשפט כי פרטיו של פסק הדין הקודם אינם זכורים לו וכי לא גיבש כל עמדה בתיק שלפניו, ובהחלט ייתכן כי משעלטה האפשרות שמדובר באותו אדם העומד לדין בפניו, אף נמנע בית המשפט מלהעמיק חקר בפרטיו של אותו פסק דין. טעם נוסף למסקנה שאליה הגעתי מצאתי בעובדה שפסק הדין הקודם הוא פסק דין שניתן בערעור על העונש בלבד ואין בו כל ממצאי מהימנות הנוגעים למערער. על כן, מקובלת עליי עמדת המשיבה כי אין מדובר ב"מסה קריטית" של מידע בלתי קביל אשר מקים חשש ממשי לכך שבית המשפט לא יוכל לדון ולהכריע בתיק שבפניו באופן ראוי והוגן.

הערעור נדחה.

ניתן היום, ז' באב התשע"ט (8.8.2019).

ה נ ש י א ה